MEZŐNYÁRÁDI

ÓVODA BÖLCSŐDE ÉS KONYHA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

<u>A pedagógiai program benyújtója:</u> Juhászné Csrefkó Rita

<u>Érvényessége:</u> 2025. szeptember 01-től visszavonásig

P.h.

Mezőnyárád

2025.

I. BEVEZETÉS

2009. július 1-jén hat település önkormányzatának megállapodásával Napközi Otthonos Óvodai Közoktatási Intézményfenntartói Társulás jött létre, amit 2013. június 30-ával az érintettek felmondtak.

Ez idő alatt a nevelőtestület 2010. április 23-i nevelési értekezletén egy egységes nevelési program kidolgozásában állapodott meg, mely program rendszerbe foglalja és áttekinthetővé, ellenőrizhetővé teszi a szakmai működést. Biztosítja a nevelőtestület módszertani szabadságát, beépíti az eddig elért eredményeket, értékeket, távlati elképzeléseket. Megfogalmaztuk benne nevelőmunkánk közös alapelveit, intézményi céljait, feladatait. A nevelési program szerves része a – Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének részprogramja. Nevelőtestületünk úgy döntött, hogy önálló intézményként is ezen program alapján kívánja folytatni nevelőmunkáját.

2017. szeptember 1-től csatlakozott intézményünkhöz Csincse község 1 csoportos óvodája, mint tagintézmény.

2021. szeptember 1-től a Csincsei Tagóvodánk megszűnt, de helyette óvodánk bővült egy csoporttal, így szükségessé vált Pedagógiai Programunk átírása.

2024. január 1-től (2023. évi LII. törvény) a Törvényi változás miatt szükségessé vált Pedagógiai Programunk felülvizsgálata.

2025. szeptember 1-től (77/2025. (IV. 15.) Kormányrendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról) Törvényi változás miatt szükségessé vált Pedagógiai Programunk felülvizsgálata.

<u>Óvodánk küldetésnyilatkozata:</u>

A mi óvodánkban a Tevékenység központú Óvodai Nevelési Programot alapul véve az egységes Nevelési Program szerint neveljük a gyermekeket. Célunk: a nevelés minden területén a gyermeki személyiség kibontakoztatása, az egyéni képességfejlesztés feltételeinek biztosítása. Egészséges életvitel, a természet szeretetére, védelmére nevelés. Hagyományok ápolásával múltunk örökségeinek megőrzése. Fontosnak tartjuk az érzelmi biztonság megteremtését és a játékba ágyazott ismeretszerzést. Arra törekszünk, hogy harmonikus munkahelyi légkörben a családokkal együttműködve, szakmailag felkészült, innovatív személyi és megfelelő tárgyi feltételek között neveljük a gyermekeket.

A Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha Pedagógiai Programja vonatkozik

Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha

3421 Mezőnyárád, Szent István király út 69.

A nevelési program törvényi háttere

- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról.
- 1992. évi XXXIII. sz. törvény a közalkalmazottak jogállásáról.
- 1997. évi XXXI. sz. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról.
- 3/2005. évi OM rendelet a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai neveléséről.
- 32/2012. (X. 8.) EMMI Rendelet a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve.
- Mezőnyárád Község Önkormányzat Képviselő Testületének 708-1/2023. számú határozattal kiadott Mezőnyárádi Óvoda Alapító Okiratának Törzskönyvi nyilvántartási határozatának mellékletei.
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. Rendelete az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának módosítása.
- 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti Köznevelésről.
- 2012. évi CXXIV. törvény a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi törvény módosításáról.
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- 2013. évi LV. törvény a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosítása.
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 2023. LII. Törvény A pedagógusok új életpályájáról.
- 401/2023. (VIII. 30.) Kormányrendelet.

- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről.
- 419/2024. (XII. 23.) Kormányrendelet – OviKréta.
- 77/2025. (IV. 15.) Kormányrendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról.

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle." **- Varga Domokos**

Helyzetkép

Az eltelt időben jelentősen változtak a társadalmi és közoktatási rendszer elvárásai, a családok körülményei, együttélési viszonyok, demográfiai mutatók, a település gazdasági helyzete. Óvodánkat sem kerülte el a gyermeklétszám csökkenése, így 2012. szeptember 1-je óta két csoporttal működtünk, melyekben vegyes életkorúak a gyermekek. 2017. szeptember 1-je óta Csincse telephellyel bővült intézményünk. 2021. szeptember 1-vel ez a telephely megszűnt és óvodánk bővült egy csoporttal, mely a gyermeklétszám emelkedése miatt vált szükségessé.

A családok között egyre nagyobbak a társadalmi különbségek és növekszik azoknak a gyermekeknek a csoportja, akik az egyre romló körülmények miatt hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetben élnek.

A társadalmi élet változásainak következtében egyre több a beilleszkedési,- magatartási nehézséggel küzdő, részképesség hiánnyal, illetve az egészségügyi szokások hiányával érkező kisgyermek. A családok megváltozott életkörülményeinek hatásaként tapasztaljuk: az emberi kapcsolatok, viselkedésmódok lazulását, helytelen életvitel, egészséges táplálkozás hiánya, rendszeres mozgás hiánya, előítéletek fokozódása.

Óvodánkban 2,5 éves kortól 7 éves korig vannak gyermekek.

A gyermekek szociokulturális hátterének megfelelően helyi óvodai pedagógiai programunkban hangsúlyossá válik az egyéni sorsokkal való törődés, az egyenlő jogok biztosítása, a bizalom, az elfogadás, segítségnyújtás, a hátrányok csökkentése. Előtérbe kerül az egészségmegőrzés érdekében a prevenció.

Az óvoda, az óvodapedagógus a családról bizalmas információt nem adhat ki felhatalmazás nélkül illetéktelen személyeknek. Az Etikai Kódex az emberi méltóság megerősítését és kiteljesítését szolgálja.

Intézményünkben igyekszünk megfelelő körülményeket biztosítani a gyerekek számára, differenciált neveléssel segítjük a tehetséges és segítségre szoruló gyermekeket egyaránt. Programjainkkal olyan élményeket igyekszünk nyújtani számukra, amit sok esetben a család már nem tud biztosítani. A szülőket igyekszünk partnerként bevonni, segíteni nevelési problémáik megoldásában.

Nyitottak vagyunk a partneri elvárások iránt, de szolgáltatásainkat a szakmaiság, és a gyerekek mindenekfelett álló érdekét szolgáló szempontok határozzák meg.

Intézményünk személyi ellátottsága, tárgyi feltételei

A településünkön az óvoda fenntartása jelentős gondot jelent az önkormányzatnak.
Az óvodánk különválása miatt megváltozott szervezeti működése, felépítése. Ennek megfelelően felülvizsgáltuk az óvodai nevelés tartalmi és szervezeti szabályozásait.
A Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha alkalmazottainak köre felelősségtudattal képviseli a pedagógiai program megvalósítását.
Az intézmény igazgatója Közoktatás vezetői szakvizsgával rendelkezik, elkötelezett a minőségi munka érdekében.
A nevelőtestületet 6 fő óvodapedagógus alkotja, felsőfokú óvónőképzőt, ill. főiskolát végeztek, több éves szakmai tapasztalattal rendelkeznek. Óvodapedagógusainkat gyermekközpontúság, pedagógiai optimizmus, innovatív szemlélet jellemzi. Folyamatos önképzéssel, rendszeres belső-, és külső továbbképzéssel igyekeznek megfelelni a mai kor társadalmi és szakmai kihívásainak.
Óvodánkban elengedhetetlen a pedagógusok környezet és egészségtudatos szemlélete, gyermek és család centrikussága, kreativitása. Az óvodapedagógusok személyiségét jellemezze segítő, támogató, elfogadó, megengedő attitűd.

Legyenek képesek:

- vidám, felszabadult játék biztosítására
- a bizalmat előtérbe helyező gyermekszeretetre
- tiszteljék a szülőket
- innovatív pedagógiai törekvésekre
- differenciált nevelésre, empátiára
- nevelőtevékenységek, műveltségtartalmak csoportra, gyermekre lebontott tudatos, tervszerű, alkotó alkalmazására
- óvoda szintű gondolkodásra, csapatmunkára
- a pedagógiai optimizmusra

Kötelességük:

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése. Sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy nevelő és oktató munkája során gondoskodjék a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét. Előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására. Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket. A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával. A gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon. A pedagógiai programban és a köznevelési intézmény szervezeti és működési szabályzatában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatait teljesítse. Pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az intézményi ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken. Megőrizze a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya során tudomására jutó titkot. Hivatásához méltó, az Etikai Kódex szerinti magatartást tanúsítson. A gyermek, tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel. A köznevelésben foglalkoztatott által betölthető munkaköröket kormányrendelet határozza meg. Köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló köteles a munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni, munkaideje alatt – munkavégzés céljából, munkára képes állapotban – a munkáltató rendelkezésére állni, munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és az Etikai Kódex szerint végezni, a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani, munkatársaival együttműködni, a gyermek, tanuló szüleivel, törvényes képviselőivel

együttműködésre törekedni. /2023. LII. törvény 67 §/

A pedagógiai munkát közvetlenül segítő munkatársak közül 3 fő dajkai szakképzettséggel, 1 fő pedagógiai és családsegítő munkatársi végzettséggel rendelkezik, tevékenységüket gyermekszeretet, gondoskodás, és igényesség jellemzi. A gyermekek logopédiai fejlesztését a pedagógiai szakszolgálat szakembere látja el. Az SNI-s gyermekek fejlesztését utazó gyógypedagógus és logopédus végzi. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Óvodapedagógusaink szakmai kompetenciái

Szakmai kompetencia területek	
Közoktatás vezetői szakvizsga	2 fő
Minőségbiztosítási tanfolyam, teljesítményértékelés	4 fő
Mozgásfejlesztés	3 fő
SNI, integrált nevelés, differenciált fejlesztés	3 fő
Magatartásfejlesztés, agresszió, konfliktuskezelés	1 fő
Anyanyelvi nevelés, kommunikáció, dráma és bábjáték	3 fő
Zenei nevelés, gyermektánc	1 fő
Ábrázoló tevékenység	2 fő
Számítógép – internet alapszintű ismeretek	5 fő
Matematika	2 fő
Érzelmi intelligencia és a tanulási képességek fejlesztése	1 fő
Hátrányos helyzetű gyermekek, gyermekvédelem	2 fő
Népi játékok, népművészet	3 fő
Zöld óvoda, környezetvédelmi játékok	3 fő
Kreativitás, tehetséggondozás	2 fő
Játékos képességfejlesztés	1 fő
Szociálpedagógus	1 fő
Gyógypedagógiai asszisztens	1 fő

A Továbbképzési Programunk és az Éves beiskolázási tervünk a Pedagógiai Programunk minőségi megvalósulását biztosítja.

Dajkák szakmai végzettsége	
Dajkaképző	3 fő
HACCP vizsga	3 fő

Tárgyi feltétel

Intézményünk önállóan működő költségvetési szerv, pénzügyi, gazdálkodási feladatait a Mezőnyárádi Önkormányzat látja el, mint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv a közöttük létrejött munkamegosztási megállapodás alapján. Az intézmény költségvetése az alapvető költségeket fedezi. Az óvodavezetés a fenntartóval együttműködve biztosítja az intézmény működéséhez szükséges és a beszerzési lehetőségek által biztosítható infrastruktúrát és tárgyi eszközöket. Hangsúlyos feladat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. sz. mellékletének való megfelelés.

Az óvoda épülete a település központjában helyezkedik el és helyileg könnyen megközelíthető. Az épület állaga jónak mondható. Csoportszobák száma összesen 3, jelenleg egy teremben a mini bölcsőde működik, illetve 2021. szeptember 1-től egy szükségcsoporttal bővült óvodánk.

A megnövekedett adminisztrációs feladatokhoz a legszükségesebb irodatechnikai eszközök a rendelkezésünkre állnak. A kommunikációs eszközök: telefon, internetes elérhetőség óvodánkban biztosított.

A berendezési tárgyak állapota közepes, illetve jónak mondható. Az utóbbi években az óvoda bútorzata, játékeszközei költségvetési, pályázati, alapítványi pénzekből gazdagodtak. Nevelőmunkát segítő eszközök, folyóiratok, könyvek, szakkönyvek, játékok az óvodában, megfelelő számban rendelkezésre állnak. Audiovizuális eszközök, informatikai eszközök korszerűsítése az Alapítványnak köszönhetően megtörtént.

Az óvoda udvara tágas, megfelelő zöld területtel, többféle játéktevékenység végzésére alkalmas. Udvari felszereltségünkben környezetbarát, természetes anyagokat preferálunk.

A tárgyi feltételeinket folyamatosan fejlesztjük, költségvetési, pályázati és alapítványi támogatások felhasználásával.

Figyelünk arra, hogy a gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak,

barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Lehetővé tesszük a tárgyi feltételek megteremtésével, hogy a mozgás – játékigényüket kielégítse, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegyük körül.

Az óvodánkat jellemezze:

- biztonságos környezet
- épület esztétikája, külső, belső terek harmóniája (virágos udvar, természetes anyagok, esztétikus használati tárgyak, eszközök, játékok...)
- különféle tevékenységekre alkalmas helyek biztosítása az udvaron és csoportszobákban
- sokféle mozgásfejlesztésre alkalmas eszközök biztosítása

Az óvodai élet megszervezése

A gyermekcsoportok kialakításának elvei:

- Az óvodába felvett gyerekek csoportba való beosztásáról az igazgató dönt, a közoktatási törvényben meghatározott előírások figyelembe vételével.
- Óvodánkban a helyi adottságok miatt részben osztott, illetve vegyes életkorú csoport szervezhető.
- A csoportok eloszlásánál figyelnünk kell a nemek egészséges arányára, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányos csoportelosztására, továbbá a szülői igények szakmailag mérlegelt kielégítésére.
- Vegyes életkorú csoportok esetén, lehetőség nyílik a testvérek együtt nevelésére. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekeket ugyanaz az óvónőpáros és dajka nevelje kiscsoporttól az iskolába lépésig.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott Pedagógiai Program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermekek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. Tanköteles korú de óvodában tovább nevelkedő gyermeket a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak kell tekinteni.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola – előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltése kori nevelési évben mérések alkalmazhatóak.

Napi és heti rend elvei:

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5 – 35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekekben.

A napi és heti rend kialakítása a hagyományok figyelembevételével, a helyi körülményekhez rugalmasan alkalmazkodva történik.

A csoport óvónői alakítják ki, figyelembe véve a gyermekcsoport életkor szerinti összetételét, a helyi adottságokat, igényeket, lehetőségeket.

A nyári időszakra (június 1-től augusztus 31-ig) tartalmas, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, gondosan megtervezett napirend szolgál.

Az év közben már kialakított szokások megtartásával az óvodapedagógus a nyári élet megtervezésénél adjon lehetőséget a gyerekeknek, arra hogy az évszak örömeit szabadon élvezzék, közben legyen lehetőségük változatos tevékenységekre.

A napirend időkerete 10 órás óvodai nyitva tartáson belül.

A napirend kialakításának elvei:

- vegyük figyelembe a helyi szokásokat, igényeket
- a napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemezze
- napirendünk időkeretei és tevékenység tartalmai a gyermekek számára a természetes életritmus lehetőségét kínálják
- a lehető legtöbb időt biztosítsuk a szabad játékra
- a gyermekek testi és lelki egészségének védelme és növelése érdekében az udvari és szabad tevékenységek időtartamát a lehető legnagyobb mértékűre növeljük
- kapjon teret a párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezése, szervezése

Hetirend kialakításának elvei:

- ügyeljünk a tevékenységek közötti harmonikus arányok megtartására
- a játék, szabad játék kitüntetett szerepének biztosítására

Az óvodai nevelés célja

A Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha nevelőtestülete alapelveinek és a helyi sajátosságainak megfelelően határozta meg az óvodai nevelés célját.
A közös cél és feladat meghatározás alapfeltétele az egységes pedagógiai szemléletnek, melybe beépülnek eddig elért szakmai eredményeink, elképzeléseink.

Nevelési alapelveink:

- A gyermek feltétel nélküli elfogadása, tisztelete, szeretete és érdekeinek figyelembevétele.
- A gyermeki fejlődésbe vetett bizalom, pedagógiai optimizmus megvalósítása.
- Az óvodánk erősségeire, hagyományaira építve az egyéni arculat megtartásával, az elért eredmények megőrzésével, minőségi nevelés biztosítása és tovább fejlesztése.

Nevelési céljaink:

- Az óvodáskorú gyermekek nevelését magas színvonalon biztosító intézmény működtetése.
- Olyan értékek közvetítése, mely az élet szeretetére, és annak minél teljesebb megélésére neveli a gyermekeket.
- A gyermekek képességeinek kibontakoztatása, tehetségük gondozása.
- Az egyenlő hozzáférést biztosító intézmény működtetése, a hátrányok leküzdése és az esélyegyenlőség biztosítása.
- Olyan intézmény működtetése, melyben minden gyermek képességei szerint fejlődhet, ahol szükségleteik, adottságaik figyelembe vételével szervezzük meg a nevelési feladatainkat.
- Az integrált nevelés megvalósítása az etnikai, és a sajátos nevelési igényű gyermekek, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében.
- A BTMN-es gyerekek felzárkóztatása és készségfejlesztése, fejlesztő pedagógiai ellátás biztosítása. /2023. LII. törvény 171 § (3)/

Kiemelt nevelési területek:

- egészségnevelés, egészséges életmód, egészségmegőrzés, mozgásfejlesztés, prevenció
- környezeti nevelés, környezetvédelem, környezettudatos magatartás kialakítása
- kommunikáció és anyanyelvi nevelés
- érzelmi, erkölcsi nevelés, kooperáció, társas készségek fejlesztése
- esztétikai nevelés, az esztétikai igényesség megalapozása
- hagyományápolás, szülőföldhöz való érzelmi kötődés erősítése
- halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek (HHH) differenciált nevelése
- integrált nevelés:
  - sajátos nevelési igényű gyerekek (SNI) és a BTMN –es gyerekek esetében

A kiemelt nevelési területek a helyi adottságoknak, a gyermekek szociokulturális környezetének, a mikro társadalmi elvárásoknak megfelelően eltérő hangsúlyt kapnak.

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, JŐVŐKÉP

A gyermeki jogok figyelembevételével, és az Alapprogram által meghatározott (különféle) pszichológiai és pedagógiai irányelveknek megfelelően valósuljon meg a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekvő, a helyi sajátosságokat is megfogalmazó nevelési koncepció.

Gyermekkép:

- Óvodánkban olyan gyerekeket nevelünk, akik testi- lelki harmóniában élnek önmagukkal és környezetükkel.
- Tájékozottak szűkebb és tágabb környezetükben, aktívan részt vesznek a helyi értékek ápolásában, megőrzésében.
- Óvodánkban nevelt gyerekek alkalmassá válnak a környezettudatos magatartásra és életvitelre.
- Különbözőségek elfogadásában a gyerekek életkoruknak megfelelően befogadók, előítéletektől mentesek, empatikusak, szolidárisak, segítőkészek egymás iránt.
- A szocializáció során rendelkeznek, az iskolai beilleszkedést közvetetten elősegítő, pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés képességeivel.

Óvodakép:

Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen. Az óvoda a családi nevelés kiegészítője.

- Óvodánkban szeretetteljes, egységes óvodai szemlélettel rendelkezünk, melynek középpontjában a gyermek áll, és a gyermeki személyiség kibontakoztatására, a hátrányok csökkentésére törekszünk.
- A gyermek testi, lelki, szociális egészségének gondozásával, környezettudatos magatartás megalapozásával, az egészség megőrzésével, védelmével, prevencióval elősegítjük a gyerekek egészséges fejlődését.

- A gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe: minta-, és modellértékű.
- Az óvoda minden alkalmazottját befogadó, segítő attitűd, a különbözőségek természetes elfogadása jellemezi.
- Inkluzív pedagógiai szemlélet, minden gyermek befogadása a csoport életébe.
- A különbözőségek tisztelete, elfogadása sajátosságainak megismerése, egymáshoz való alkalmazkodással, egyénhez igazított fejlesztéssel valósul meg.
- Óvodánk biztosítja minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, HHH, SNI, BTMN.
- A multi-kultúrát tiszteletben tartva, a migráns gyermekek nevelésében az önazonosság megőrzését, ápolását, társadalmi integrálását biztosítjuk az optimális feltételek megteremtésével.
- Értékeinkkel a családi nevelést kiegészítve közvetetten segítjük a gyerekek iskolai beilleszkedését.
- Multikulturális és interkulturális szemléleten alapuló integráció, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelme. Az egyéni különbözőségek, motivációk tisztelete.
- Empátia, tolerancia, gyermekszeretet, előítéletmentesség.
- Az egészséges és biztonságos óvodai környezetben az innovatív törekvések megvalósulása az óvodapedagógusok és a dajkák szakmaiságának erősítése, a partneri elégedettség növelése.

Jövőkép:

Olyan óvoda, ahol érzelmileg meleg, biztonságos, egészséges környezetben, otthonosan mozgó, eleven eszű, tevékeny emberkék élik boldog, élményekben gazdag gyermekkorukat, s mindezt kreatív, jókedvű, szakmailag kiváló, környezettudatos elveket valló, innovatív, megújulni képes, értékeket őrző dolgozók biztosítják számukra.

Alapelveink:

- A gyermek tisztelete, szeretete, elfogadása, megbecsülése.
- Gyermeki tevékenységre épülő nevelés (tevékenység központú pedagógiai program).

- A gyermek biztonságérzetének, komfortérzetének megőrzése barátságos, vidám légkörben.
- Törekszünk mindenkor tudatosan tervezett és szervezett feltételeket teremtve arra, hogy gyermekeink megtanuljanak tartalmasan tevékenykedni, a környezetükben eligazodni, együttműködni, elvárható magatartásformákat elsajátítani.
- Biztosítjuk a mindennapi szabad mozgás lehetőségét, mellyel elősegítjük a testi egészségük fejlődését, törekszünk a helyes értékrendszer, a természet- és környezetbarát magatartás a környezettudatos életvitel, és az egészséges életmód alakítására.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata, az óvodáskorú gyermek testi, lelki és értelmi szükségleteinek kielégítése, magasabb szükségletek kialakítása, az életkoruknak megfelelő személyiségfejlődés biztosítása.

Az óvodai nevelés nem csupán "megengedi", hogy a gyermek fejlődjön, nem passzívan szemléli ezt a fejlődést, hanem lehetővé teszi, elősegíti azt tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek megteremtésével.

Az egészséges életmód alakítása, életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

III/1. Egészséges életmód alakítása

Célunk:

- az egészséges életvitel igényének alakítása
- egészség védelme, óvása, megőrzése
- az egészség-betegség, környezeti hatások ok- okozati összefüggéseinek feltárása

Feladatunk:

- higiénikus, rendezett, biztonságos, a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő, nevelő környezet biztosítása
- a gyerekek minőségi szintű gondozása
- az egészséges életvitel mindennapi gyakorlatával az igények formálása
- a gyerekek testi-, lelki egészségének védelme, megőrzése, edzése
- gyerekek sokoldalú mozgásfejlesztése
- prevenció az egészség megőrzése érdekében
- környezettudatos szemlélet és magatartás megalapozása, a természet szeretetére, védelmére nevelés, fenntarthatóságra nevelés
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, a fogmosás, az étkezés- *különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése*- az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- a diabéteszes gyermek és a fokozott allergiás betegséggel élő gyermeknek biztosítjuk az egészség megőrzéséhez szükséges fokozott figyelmet, melyet részletesen az SZMSZ-ünk melléklete tartalmaz /2023. LII. törvény 17./

Tartalma:

Gondozás:

A gondozást, óvodai nevelőmunkánk alapjának, a tanulási folyamat részének tekintjük. Ezáltal elősegítjük a gyerekek önkiszolgáló tevékenységét, önállóságuk fejlődését, megerősítjük testi-, lelki egészségüket.

- Fontosnak tartjuk a személyes kapcsolat minőségét: a gondozási feladatok teljesítéséhez bensőséges gyermek-óvónő, gyermek-dajka kapcsolat szükséges.
  A gyerekekkel kapcsolatos gondozási feladatok, tevékenységek végzése közben a felnőttek részéről a türelem és a megértés nélkülözhetetlen, a megfelelő kommunikáció elősegíti a szokások megértését, megerősítését, belső igénnyé válását.
- Családokkal való különféle együttműködési formák által erősítsük meg az egészséges életmód óvodában kialakult szokásait. Szervezzünk olyan programokat, melyek ezt a célt szolgálják: pl. szülői értekezletek, fórumok,

szakemberek bevonásával, vetítésekkel, prezentációkkal,- kiállítások szervezésével, hirdetők, tájékoztató táblák, szórólapok felhasználásával,- egészségnap, sportnap, túrázások, kirándulások szervezésével.

Tisztasági és higiénés szokások:

- A gyermekek egyéniségének figyelembevételével segítsük biológiai, pszichológiai szükségleteinek kielégítését.
- Biztosítsunk megfelelő időkereteket a napirendben a tisztálkodási, fogmosási, higiénés szokások kialakításához, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtéséhez.
- Egészséges, biztonságos környezet kialakítása az óvoda helyiségeiben és az udvarán.
- Egészséges életvitel feltételeit és az intimitást biztosítsuk óvodánkban: fogkrém, folyékony szappan, WC előtti függöny, elérhető WC papír, zsebkendő – fedett szeméttároló, szelektív hulladékkezelés, takarékos víz és tisztítószer használat.

Egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakítása:

- Figyelemmel kísérjük az étrend változatosságát, az ételek minőségét, (különösen a cukormentes ételek) mennyiségét, hogy az egészséges, és a gyermekek életkorának megfelelő legyen. Preferáljuk a vitaminban gazdag zöldségeket, gyümölcsöket.
- Az étrendről tájékoztatjuk a szülőket.
- Sajátos diétát igénylő gyerekek esetében a szülőkkel együttműködve biztosítjuk az étkezést: tej, tojás érzékenység esetén – komolyabb diétát igénylők esetében a szülők biztosítják gyermekük számára az étkezést.
- Kiemelten kezeljük a különösen magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentését, illetve ösztönözzük a zöldségek, gyümölcsök és tejtermékek fogyasztását.
- A gyermekek étkezése során tiszteletben tartjuk egyéni étvágyukat, ízlésüket, étkezési ütemüket.
- Szívesen fogadjuk az otthonról behozott zöldségeket, gyümölcsöket, amit a

gyermekcsoportokban közösen változatos módon fogyasztanak el. Gyümölcs és zöldség saláták, gyümölcslevek, turmixok készítésével. Egy-egy jól sikerült étel receptjét megosztjuk a szülőkkel is.

- Fontos feladatunk az étkezési kultúra megalapozása. Esztétikusan megterített asztal, az étel jellegének megfelelő evőeszköz, kenyérkosár, tálca, szalvétatartó használata.
- A magas ágyásokban a gyerekekkel együtt termesztett zöldségeket felhasználjuk a tízórai és uzsonna során.
- A gyógynövényekből teákat és limonádét készítünk.

Öltözködés:

- Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy az időjárásnak megfelelő öltözködés a gyermekek egészségvédelme szempontjából mennyire nagy figyelmet igényel, egyaránt veszélyes a túlöltöztetés, ill. az alul öltözöttség is – a réteges öltözködést preferáljuk.
- A gyermek ruházata legyen kényelmes, tiszta, esztétikus, váltócipője legyen kényelmes, zárt, biztonságos.
- Minden gyermek számára szükséges legalább egy garnitúra váltóruha.
- Az óvodai ünnepeken öltözetük legyen alkalomhoz illő.
- Gondos, önálló öltözködésre, és ruházatuk rendben tartására neveljük őket, ráirányítjuk figyelmüket a komfort érzetüknek megfelelő öltözködésre.
- Az irányított mozgásos tevékenységekhez rövidnadrág, póló, torna-zokni. alváshoz könnyítünk a ruházaton használata szükséges.

Pihenés:

- A nyugodt alváshoz, pihenéshez megfelelő körülmények teremtése: tiszta, jól kiszellőztetett terem, fűtési szezonban párologtató, könnyített ruházat, megfelelő minőségű ágynemű.
- A pihenéshez nyugodt légkört biztosítsunk. Mesével, énekkel, halk zenével tegyük kellemessé, ha igényli kedvenc játékával, párnájával otthonosabbá a délutáni pihenőt.
- A gyermekek egyéni alvásigényét és szokásait vegyük figyelembe.

- Nyári időszakban gondoskodjunk a délutáni pihenéshez szükséges kellemes komfortérzet biztosításáról – zuhanyozzuk, mossuk le a poros, megizzadt gyermekeket.

Edzés:

- Edzéssel fokozzuk a gyermekek ellenálló képességét, hiszen ez fontos egészségük megőrzéséhez. A változékony és szeszélyes időjáráshoz való alkalmazkodással, edzéssel, kellő védettséget biztosítunk a gyerekek számára.
- Évszakoknak megfelelő edzés biztosítása: levegő, napfény, víz, mozgás által.
- A lehető legtöbb időt a szabad levegőn töltsék, legyen számukra öröm a szabad levegőn való tevékenység minden évszakban. Lehetőség szerint biztosítsuk, hogy nyáron a szabadban étkezhessenek, pihenhessenek.
- Párakapu használata.
- Időjárásnak megfelelő praktikus öltözködés elősegítése. Védjük őket a nap káros hatásaitól (pl. árnyékolók kialakításával).
- A gyermekek egyénileg eltérő mozgásigényét tartsuk tiszteletben.
- Sokoldalú mozgás lehetőség biztosítása, csoportszobákban és az udvaron, valamint egyéb színtereken (túrázás, kirándulás, szánkótúra, tánc, úszás).
- A mozgásigény kielégítését változatos tevékenységek feltételeinek megteremtésével biztosítsuk a szabad játékban, illetve irányított mozgásos tevékenységeknél.
- A kondicionáló mozgások, játékok adjanak igazi mozgásos élményt, felfrissülést.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a mindennapos mozgásra.

Környezetvédelmi, megóvási szokások kialakítása:

- energiatakarékosság világítással, vízzel, fűtéssel
- környezetkímélő és természetes anyagok felhasználásával
- szelektív hulladéktárolással
- higiénikus, esztétikus anyagok újra hasznosításával
- Madárodúk/rovarhotel kihelyezése az udvaron.
- Komposztálás az udvaron/csoportszobákban. (komposztáló kukák)

III/2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Célunk:

Érzelmekben gazdag, élményt nyújtó óvodai élet szervezése. Az érzelmek közvetítésének sokszínűségével segítsük a gyermeket kapcsolataiban és a környezetében való eligazodáshoz.

Feladatunk:

- önismeret, reális énkép formálása, pozitív énkép erősítése
- önkifejező, önérvényesítő gyermeki törekvések segítése
- ösztönök és az érzelmek irányításának fejlesztése
- társas kapcsolatok alakulásának elősegítése
- különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelés – toleráns óvodai környezet
- speciális felkészültséggel rendelkező szakemberek bevonása, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében
- a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapjainak megteremtése
- kötődés a szülőföldhöz, hagyományok ápolása
- természet szeretetére és óvására nevelés
- egészség, mint érték közvetítése

Tartalma:

Az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék a gyermeket. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Ezért beszoktatási rendszerünket mindig a gyermek személyiségéhez igazítva, a szülőkkel együttműködve alakítsuk ki, időt adva a személyes találkozásokra, ismerkedésre, elfogadásra. Az érzelmi nevelés fontos feltétele az óvodapedagógusok és a dajkák modellértékű viselkedése. A különböző személyiségtípusok megértése, elfogadása, segítése. A felnőttek személyes példaadásával alakítsunk ki pozitív és toleráns attitűdöt a gyermekekben.

A nevelést közvetlenül segítő munkatársak és az óvoda alkalmazottainak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése a gyermek számára modell-, és példaértékű legyen. Az együttéléshez szükséges normák, tulajdonságok kialakulásának elősegítése

kooperatív megoldásra ösztönző, páros és mikro- csoportos tevékenységek gyakorlásával. Különbözőségek elfogadásában, a befogadó, a játék elsődlegességét, az élmények feldolgozását támogató óvodai környezet segítse, hogy a gyermekekben kialakuljanak olyan erkölcsi tulajdonságok, mint együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség. Én-fejlődés biztosítása, önálló véleményalkotás, döntési képességek fejlődésének elősegítése, társas kapcsolatok alakítása, az óvodában biztosított közös élmények által fejlődjön.

Legyen lehetőségük a természeti- és társadalmi környezetben felfedezni a szépet és a jót, gyakorolják mindezek tiszteletét és megbecsülését, művelését.

Kívánt erkölcsi tulajdonságok kialakítását erősítsük meg a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés megalapozásával, a hagyományápolással, ünnepekkel, jeles napokkal.

Az érzelmi nevelés hangsúlyozottsága az értelmi neveléssel együtt erősítse meg az egészségnevelés és környezettudatos magatartás szokás- és normarendszerének kialakítását.

Ezért fontos az ok-okozati összefüggések felismertetése a felelős magatartás megalapozása.

III/3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Anyanyelvi nevelés

Célunk:

- A gyermekek beszédkultúrájának, anyanyelvi képességeinek fejlesztése.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- A kommunikáció különböző formáinak megismertetése.

Feladatunk:

- Beszélő és beszéltető környezet helyes mintaadással.
- Természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartására ösztönzés.
- Beszédészlelés, beszédértés, szóbeli emlékezet fejlesztése, szókincs gyarapítása.
- Folyamatos összefüggő tiszta beszéd, nyelvi kifejező készség kialakítása.
- Kommunikációs jelzések felismerésének használatának gyakorlása.

- Együttműködés a logopédussal, családdal a megelőzés és a korrekció területén.

Tartalma:

- A beszéd a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének és gondolkodásának eszköze.
- Az óvoda alkalmazottainak kommunikációja legyen minta értékű a gyermekek számára.
- Valamennyi tevékenységi forma keretében lehetőségünk van az anyanyelvi nevelésre, ezeket a lehetőségeket igyekezzünk minél jobban kihasználni.
- Teremtsünk beszélő környezetet a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartásának ösztönzésével.
- Beszédtanítás helyett beszélgessünk a gyermekkel.
- Gyermeki kérdések támogatásával biztosítsunk lehetőséget a folyamatos beszéd gyakorlására, a gondolkodás fejlesztésére.
- A gyermek beszédkedvének megtartása, vagy felébresztése érdekében a gyermeket érdeklődéssel hallgassuk, tartózkodjunk a homályos, félrevezető válaszoktól, a javítgatásoktól, a szülőket is erre kérjük.
- A kommunikáció különböző formáinak gyakorlásához teremtsünk lehetőséget a különféle nevelési helyzetekben, tevékenységekben.

III/4. Értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk:

A gyermekek megismerő és értelmi képességeinek fejlesztése, változatos tevékenységek szervezésével tapasztalati lehetőségek biztosítása.

Feladatunk:

- A kognitív képességek különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való fejlesztése, gyakorlással, alkalmazással.
- Egyéni tanulási utak támogatása, gyermeki szükséglethez és egyéni képességekhez igazodva.

- A differenciált fejlesztés keretében az egyéni képességek egyéni ütemű fejlődésének biztosítása.
- Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban érvényesüljön:
    - a spontán tapasztalatok, ismeretek rendszerezése
    - élmények, ismeretek szerzése
    - értelmi képességek (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése
    - érzelmi motiváció kihasználása
    - valamennyi értelmi képesség fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása

Tartalma:

Az óvodai környezetben, valamint szűkebb és tágabb környezetünkben adjunk teret a gyermekek természetes megismerési vágyának, kíváncsiságának és érdeklődésének kielégítésére.

A gyermeki érdeklődésre épített, élményközpontú, a személyes és sokoldalú megtapasztalást lehetővé tevő fejlesztés biztosításával segítsük a gyermeki gondolkodás fejlődését, ismeretek bővítését.

Vegyük figyelembe az eltérő szociokulturális környezetből, különböző attitűddel érkező gyermekek fejlettségi szintjét. Fontosnak tartjuk a gyermekek egyéni képességeinek megismerését, diagnosztizálását. A kognitív képességek célirányos és tudatos fejlesztését. Törekedjünk a gyermeki alkotóképesség megőrzésére, ösztönzésére.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

IV/1. A játék:

Célunk:

- A játék élménye által a kisgyermek pszichikus szükségletei kielégüljenek.
- Formálódjon tájékozódó képességük, bővüljenek ismeretei önmagukról és környezetükről.

- Pozitívan alakuljanak kapcsolataik, legyenek képesek konfliktuskezelésre.
- Egészségesen fejlődjön gyermeki személyiségük.

Feladatunk:

- Napirenden belül elegendő idő biztosítása a hosszan tartó, zavartalan játékra.
- Minél gazdagabb játékfeltétel és megfelelő csoportlégkör biztosítása.
- Közös élmények és tapasztalatszerzés biztosítása.
- Játszóhelyek kialakítása a különböző játékformákhoz, egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagok, játékszerek biztosításával.

Tartalma:

- A játék az óvodai nevelés leghatékonyabb és legfejlesztőbb eszköze.
- Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.
- Az óvodapedagógus tudatos jelenlétével, elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel, multi-kulturális, interkulturális szemlélettel, az indirekt irányítás felelősségével alakítson ki megfelelő játékhelyzeteket.
- A játszótér változtathatóságának, rugalmas átalakíthatóságának, átjárhatóságának biztosításával adjunk lehetőséget a gyermekek elképzeléseinek, kreatív játékának, támogassuk alkotókedvüket.
- Játékeszközök megválasztásánál helyezzük előtérbe a természetes anyagból készült, esztétikus, biztonságos játékokat.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre fordítsunk kettős figyelmet, támogassuk a játékban a beilleszkedésüket, támogassuk egyéni fejlődésüket.
- Fordítsunk figyelmet a közösségi élet, a játék szabályainak, normáinak gyerekekkel közös formálására, a gyermeki véleménynyilvánításra és döntőképességük erősítésére, különös tekintettel a konfliktus helyzetek megoldási lehetőségeire.

Az udvari játéktevékenység:

Az évszakok által nyújtott udvari játék lehetőségek biztosítása mellett, kapjon nagyobb szerepet a benti játékok folytatásának lehetősége.

Játékformák:

- gyakorló játék (konstrukciós játék)
- építő, konstruáló játék
- szimbolikus és szerepjáték: színlelő játék, szerep játék, fantáziajáték, bábozás, dramatizálás, alkotó játék, barkácsolás, népi gyermekjátékok
- szabályjáték

A gyermeki szerepjátékot kísérő párbeszédek támogatása verbális ismeretekkel, a fogalomalkotás segítségével, a beszéd elemeinek gazdagításával. Beszédalkalmakkal az új szavak, szófajok, különböző igeidők, módok, ragozás tanulásának, fogalmak megértésének, a magyaros mondat alkotás, kontextusos beszéd, szóbeli kapcsolatteremtés kialakulásának segítése.

IV/2. Munka jellegű tevékenységek:

Célunk:

A munka jellegű tevékenységek megszerettetése, a munkához való pozitív attitűd kialakítása. A munka értelmének feltárása. Az elvégzett munka megbecsülésére nevelés.

Feladatunk:

- A gyermek önkéntességét, nyitottságát, megismerési vágyát, aktivitását, érdeklődését tudatosan igyekezzünk felhasználni nevelési céljaink megvalósítása érdekében. Munkavégzéshez szükséges attitűdök formálása céljából vezessük rá a gyermeket a feladatok értelmére, és érzelmileg erősítsük meg.
- Az önkiszolgálás és a közösségért végzett munka jellegű tevékenység eredményeinek tudatosításával az elvégzett feladat jelentőségének megláttatása, elismerése, megbecsülése.
- Feladatadásnál a gyermek egyéniségének és képességeinek figyelembe vétele.
- Önállóságra nevelés.
- Probléma megoldó képesség fejlesztése.
- Évszakhoz kapcsolódó alkalomszerű munkák szervezése, értelmezése.
- Megfelelő idő, hely, eszköz biztosítása.
- Élősarok gondozása.
- Kerti munka- óvoda kertjének gondozása,- családoknál.

Tartalma:

A munka a gyermek számára önként vállalt – örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység. Lehetőséget nyújt a tapasztalatszerzéshez és a környezet megismeréséhez.

Az önkiszolgálás és közösségért végzett munka jellegű tevékenységek eredményei tudatosodjanak a gyermekekben, az elvégzett feladat jelentőségének megláttatása, elismerése, megóvása legyen fontos minden óvónő számára.

A gyermekek magukkal kapcsolatos minden teendőiket a lehető legkorábbi időtől kezdve próbálják önállóan elvégezni. Ismerjék meg a szerszámok rendeltetésszerű, balesetmentes használatát.

A tevékenységekhez kapcsolódó spontán beszédszituációkban különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra késztetés, kérés, buzdítás, dicséret verbális kifejezései) gyakorlása, munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak, ok-okozati összefüggések, műveletek megnevezése, mondatba foglalása.

IV/3. Óvodai ünnepek és hagyományok:

Célunk:

A gyerekek identitástudatának alakítása, pozitív érzelmi kapcsolat megteremtése a természeti és társadalmi környezettel.

Feladatunk:

- Élményszerűen feltárni, megmutatni a megőrzött természeti és emberi kulturális értékeket, hagyományokat.
- Fontos, hogy az ünnepek emelkedjenek ki az óvodai élet mindennapjaiból, mind külsőségeiben, mind belső tartalmában.
- Az évről évre visszatérő ünnepek, hagyományok, jeles napok adjanak biztonságot megnyugtató eligazodást értelmi, érzelmi szinten egyaránt.
- Az évkör rendszeresen visszatérő különféle ünnepei, tevékenységei közvetítsék annak örömeit, hangulatát és segítenek kialakítani az emberi együttélés szabályait. Alakuljon ki az egymásért, környezetünkért érzett felelősség is.
- A gyermek legyen cselekvő részese az ünnepek előkészületeinek.

Tartalma:

A gyerekek születés és névnapja: minden gyermekcsoportban a hagyományoknak megfelelően kerüljön megrendezésre, a személyes köszöntésen túl, erősítse az egymás iránti figyelmet, figyelmességet.

Jeles napok: a jeles napokhoz kapcsolódó tevékenységek közvetítsenek olyan értékeket, melyek által felhívjuk a gyermekek és szüleik figyelmét a környezeti nevelés fontosságára. Programjainkon részesítsük előnyben: a természetben megfigyelhető, tapasztalatokat nyújtó tevékenységeket.

Népi hagyományok: közvetítsék a népi kultúra értékeit, elevenítsenek meg helyi hagyományokat, beszéljünk a szokások eredetéről. Ismertessünk meg a gyerekekkel öltözködési, életmódbeli szokásokat, a népi kismesterségeket, és legyen lehetőségük kipróbálni a népi kézműves technikákat. Népi játékok, néptánc foglalkozások tartása a nap folyamán. Egy héten egyszer külön tevékenységként megszervezve.

Nemzeti ünnepeink: segítsék egy nagyobb közösséghez, a szülőföldhöz való tartozás értelmi, érzelmi megalapozását.

A gyermeki élet hagyományos ünnepei: a gyerekeknek legyen alkalmuk kis műsor, előadás keretében csoportos és egyéni megnyilvánulásokra, ajándékozásra. Biztosítson teret a széles körű, és változatos érzelmi megnyilvánulásoknak – a bensőséges ünnepeknek, a vidám, felszabadult szórakozást biztosító alkalmaknak, izgalmas, várakozásokkal teli előkészületek megtapasztalásának.

É V SZ A K O K

Ünnepek és tevékenységek

Ősz

Természetjárás, levélgyűjtés
őszi termések gyűjtése
Termésbábok készítése
(gesztenye, makk, csuhé, tök, stb.)

Sportnap
Kert és udvar-gondozás
Növényápolás
Egészségnapok: gyümölcs és zöldség, saláták, gyógyteák készítése
Bábszínház-látogatás
Őszi kirándulás
Könyvtárlátogatás

Állatok világnapja

Tél

András nap
Mikulás
Luca napja
Idősek napja
Karácsony – Újév
Farsang

Mikulásvárás
Adventi koszorú készítése
Katalin és Borbála ág hajtatás
Luca-búza ültetése
Lucázás
Karácsonyi készülődés
Mézes sütés és díszítés
Betlehemes játék
Karácsonyi ünnep
Madáretetés
Téli megfigyelések, játékok
A tél örömei: szánkótúra, hóember, hóvár készítése
Télcsúfoló

Születés és névnapok

Nyár

Készülődés az évzáróra

Természetjárás, megfigyelések, gyűjtések
Pancsolás, edzés a szabadban
Aratás, lakodalmas
Készülődés a falunapra

Évzáró

Környezetvédelmi világnap

Új kenyér ünnepe

Tavasz

Kiszebáb készítés
Zászlókészítés
Tavaszi megfigyelések
Tojásfestés
Kerti munkák, virágültetés
Májusfa-állítás
Ajándék-készítés
Túrák, kirándulások
Tavaszi gyümölcsök, vitaminsaláták

Március 15.
Víz napja
Húsvét
Föld napja
Május 1.
Anyák napja
Madarak és fák napja
Mesetalálkozó
Közlekedésbiztonsági nap
Pünkösd
Gyermeknap

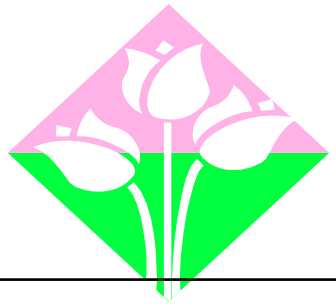

IV/4. A tevékenységekben megvalósuló tanulás:

Célunk:

Az óvodáskorú gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, pozitív attitűdök erősítése.

Feladatunk:

- differenciált nevelés
- személyre szabott pozitív értékelés
- sokszínű változatos cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása
- felfedezés lehetőségeinek biztosítása
- kreativitás erősítése
- komplex tevékenységek szervezése

Tartalma:

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai élet átfogó, folyamatos és alapvető feladata. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. A tanulás az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban valósuljon meg.

A gyermeki személyiség fejlesztését, az életkori, fejlődési sajátosságok figyelembe vételével, az interaktív, tanulási-tanítási módszerek erősítsék meg.

Az óvodapedagógus válassza meg jól a szervezeti és időkereteket.

Támogassuk az egyéni tanulási utakat, a gyermeki szükséglethez és egyéni képességhez igazodva. A játékos, cselekvéses tanulással, a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzéssel.

Differenciált nevelés, kooperatív tanulási technikák alkalmazásával biztosítsuk az előnyökkel és hátrányokkal rendelkező gyerekek együttes óvodai nevelését. A differenciálás az adott gyermekcsoportban fellelhető fejlődési szintekhez, eltérésekhez való alkalmazkodás, minden munkaformában, tevékenységben érvényesítendő.

Személyre szabott pozitív értékeléssel segítsük a gyermek személyiségének kibontakoztatását.
Biztosítsunk lehetőséget az önálló véleményalkotásra, döntési képességek megalapozását, problémahelyzetek mérlegelésével, a cselekvéses tanulásból adódó tapasztalatok közös összegzésével, irányított spontán megfigyelésekből adódó vélemények cseréjével.

IV/5. Műveltség területek:

Verselés, mesélés

Célunk:

Változatos irodalmi élmények hatására esztétikailag érzékeny, érzelmi, értelmi, etikai téren fejlett, fogékony gyermek nevelése, a testi-lelki harmónia egyensúlyban tartása.

Feladatunk:

- a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan, a népi- *népmesék, népi hagyományokat felelevenítő rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi*- a klasszikus és kortárs irodalmi művek megismertetése, változatos irodalmi élmények közvetítése
- mindennapos mesélés, verselés, bábozás, dramatizálás által az anyanyelvi kultúra fejlesztése
- a gyermekek gondolkodásának képzeletének, kifejezőképességének fejlesztése

Tartalma:

A mindennapos meséléssel, mondókázással, verseléssel az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozását, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelését valósítsuk meg. Biztosítsunk lehetőséget a vers, mese élményeinek változatos feldolgozására.
A csoportösszetétel figyelembe vételével válasszuk ki a mese, vers anyagát a népi, klasszikus és kortárs irodalmi művekből. A megfelelő anyagválasztás, kifejező előadásmód, az irodalom nyelvi stilisztikai eszközeinek kihasználása a gyermeki beszéd-kommunikáció fejlődése, fejlesztése érdekében történjen. Az irodalmi élmény együtteséből fakadó beszédfejlesztő módszerek változatos alkalmazásával (meseprodukció, drámajáték és dramatizálás, bábjáték, elbeszélés, képolvasás, anyanyelvi játékok) segítsük elő a gyermeki megnyilvánulásokat.

A napi élet során elsődlegesen preferáljuk a természettel, az állatokkal, természetvédelemmel kapcsolatos meséket, verseket.

A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése, a saját vers és mesealkotás megalapozása is változatos módszerek alkalmazásával (pl. mesealakok, szituációk megjelenítése dramatizálással, ismert mese befejezése, mozgásos átváltozás utánzás, fantázia játékok, gyermek meséje egy-egy ismert mesehősről…) A mese fontosságának kiemelése miatt minden gyermeknek ajánlott a mese hallgatás, minden nap. Kis mese rituáléval hívjuk őket a meséléshez, egy hétig egy mesét mesélünk, a hét vége felé feldolgozzuk. (bábozás, dramatizálás, önálló mesélés). A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermekek ráhangolódását és a mesék befogadását.

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, mozdulatokkal és szavak egységével a gyermeknek érzéki – érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük. Meseválasztáskor törekszünk a tudatosságra, a gyermekközpontú korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szinteket figyelembe vesszük. Óvodánkban a 3 – 7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodunk, a népi mesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeit, meséit, a klasszikus és kortárs irodalmi műveket, valamint más népek, nemzetiségek meséit egyaránt alkalmazzuk.

A gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálása fejlődésének elősegítése az önkifejező képesség gazdagítása érdekében (pl. mesebefejezés rajzzal, saját mesekönyv, leporelló, meseillusztráció készítése kedvenc mesékhez).

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk:

A gyermekek zenei hallásának éneklési és megjelenítő képességének formálása.

Feladatunk:

- Ölbeli játékok, dalok mondókák, énekes játékok által a zene az éneklés megszerettetése.
- Néphagyományok, népi játékok, gyermektánc beépítése.
- Ritmus, mozgás fejlesztése.

- Zenei ízlés formálása, mozgáskultúra fejlesztése, játékos zenei alkotókedvük ösztönzése, gyermeki improvizációs kedv segítése.
- Zenehallgatási anyag megválasztásával az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi nevelés esetén a gyermekek hovatartozását is.
- A népi játékok, néptánc megszerettetése, napi szintű alkalmazása.
- A gyermekek zenei, mozgásos és szociális képességeinek fejlesztését fontosnak tartjuk a magyar népi kultúra kincsein keresztül, különös tekintettel a népi játékokra és táncos mozgásformákra, élményközpontú, közösségformáló módon.
- A hagyományos népi játékok rendszeres beépítése a mindennapi tevékenységekbe.
- A gyermekek ritmusérzékének, mozgáskoordinációjának és zenei hallásának fejlesztése.
- A közösségi együttműködés, szabálytudat és egymásra figyelés fejlesztése játékos formában.
- A magyar népi kultúra iránti érdeklődés és érzelmi kötődés megalapozása.
- A népi játékok, énekek, mondókák rendszeres gyakorlása spontán és szervezett keretek között.
- Napirendbe illesztett népi rigmusok.
- Ünnepkörökhöz illeszkedő hagyományos játékok bevezetése.
- Játékos formában bevezetett néptáncos alapmozgások.
- Személyes sikerélmények biztosítása, páros és csoportos játékokkal a kapcsolatteremtés, kommunikáció, szabálytartás fejlesztése.
- Egymás segítésének, elfogadásának erősítése a játékokon keresztül, a közös éneklés és mozgás örömének megtapasztalása.
- Szülők meghívása közös játéknapokra, táncos rendezvényekre.
- Hagyományos ünnepek közös megünneplése (pl. Márton-nap, Advent, Pünkösdölés).
- Helyi népszokások, viseletek, dalok megismerése, bemutatása, lokális identitás erősítése (pl. „Mi falunk táncai, játékai”).

Tartalma:

Zenei nevelésünk anyagát az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortársművészeti alkotások alkossák, ezek fontos eszközei gyermekeink zenei képességfejlesztésének (mozgás, ritmus, éneklés, hallás), és a zenei kreativitás alakításának. A nap bármely szakában találjunk alkalmat a közös éneklésre, játékra, zenélésre, táncra, zenehallgatásra.

Legyen a gyermekek számára elérhető a ritmushangszer, a népi játékok kellékei, egyéb eszközök, melyek önkéntes játékindításra ösztönzik őket.

Helyi sajátosságok, gyűjtött anyagok felhasználásával erősítsük identitástudatukat.

Beszéd és zenei hallás fejlesztése a hangzók helyes formálásával, légzéstechnikák gyakorlásával. Szókincsbővítés, egyéni megnyilvánulások bátorítása felelgetős énekes játékokban.

A zenei anyagunk többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles ünnepekhez fűződnek. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élmény alapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk:

A gyermeki élmény és fantázia világ gazdagításával, az önkifejezés képességének fejlesztése.

Feladatunk:

- Az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, környezetesztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyság megalapozása.
- Eszközök célszerű, biztonságos, takarékos, kreatív használatára szoktatás.
- A belső képek gazdagítása, a gyermeki ábrázolás ösztönzése, alkotólégkör teremtésével változatos lehetőségek felkínálása.
- Sajátos szín és formavilág.
- Az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

- A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés.
- A tárgyi kultúra értékeinek megismerése, tisztelete, megbecsülése.
- Törekedjünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek bátorítására.
- A gyermekek bármikor, a nap bármely szakában hozzáférhessenek az eszközökhöz és használhassák is azokat.
- Újrahasznosított anyagok felhasználását fontosnak tartjuk.

Tartalma:

Engedjük, hogy a gyermekek élményei, tapasztalatai megjelenjenek munkáikban, úgy ábrázolhassák a világot amilyennek ők látják.

A mindennapi rajzolás, mintázás, festés, kézimunka, műalkotásokkal való találkozás lehetőségeit biztosítsuk a gyermekek számára.

Ismertessük meg a gyermekeket az eszközök használatával rajzolás, mintázás, kézimunka különböző technikai alapelemeivel, eljárásaival. Legyenek elérhető helyen az eszközök. Használjunk minél több természetes anyagot, a természet adta lehetőségeket. A gyermekek a hagyományos óvodai ábrázolás eszközei és technikái mellett ismerjék meg és használják a népi kismesterségeket őrző technikáit, eszközeit.

Óvodapedagógusaink előtérbe helyezik a természetes anyagok, termések felhasználását.

Vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése (pl. formák, színek, anyagok megnevezése). Újrapapírt készítünk, amit a gyerekek utána fel tudnak használni.

Mozgás

Célunk:

Sokoldalú mozgásfejlesztéssel a gyermekek egészséges testi, lelki fejlődésének biztosítása.

Szervezeti keretei:

- Spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység.
- Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés.
- Szervezett mozgásos tevékenység.

Feladatunk:

- Az óvodai élet mindennapján biztosítjuk az aktív szabad játék mellett hangsúlyosan az irányított mozgásos tevékenységeket, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgás készségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszereket.
- Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítjuk. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
- A mindennapos irányított testmozgás részét képezheti a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az aulában, az óvodai csoportszobákban vagy a játszó udvaron is megszervezhető.
- Rendszeres mozgással egy egészséges életvitel megalapozása.
- Mozgástapasztalatok bővítése, mozgáskészség alakítása.
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése.
- Testi képességek fejlesztése, prevenció.
- A kondicionális képességek (edzettség, erőnlét, gyorsaság, állóképesség).
- Koordinációs képességek fejlesztése (egyensúly érzék, téri tájékozódó képesség, mozgásérzékelés, kinesztetikus differenciáló képesség, ritmusérzék).
- Óvoda szintű mozgásos programok szervezése.

Tartalma:

A gyermekek számára a napi rendszeres mozgás színes és gazdag lehetőségét kínáljuk, teremben és udvaron egyaránt. Mindennapos mozgásra, valamennyi gyermek számára változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőségek biztosítása a gyermek

fejlettségének és érdeklődésének, temperamentumának megfelelően.
Mozgásos tevékenységeik szervezése során vegyük figyelembe egyéni fejlődésük ütemét, annak átlagtól való eltérését. Biztosítsuk a mindennapos testnevelés lehetőségét, és a heti egy vagy két alkalommal szervezett kötelező testnevelést. Tervezett, szervezett, irányított testnevelési játékokkal a mozgáskultúra fejlesztése, koordinált mozgás alakítása, téri tájékozódás, oldaliság kialakítása fontos feladatunk.
A játékos mozgások, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben vagy szabad levegőn, eszközökkel vagy eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján- egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve- minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Mozgásra inspiráló, biztonságos környezet kialakítására törekedjünk. Biztosítsunk minél több változatos mozgásfejlesztő eszközt a gyerekek számára. A tartásjavító torna elemeit is építsük be, alkalmazzuk a testnevelésben. A játékosság alapvető feltétele a mozgásfejlesztésnek. Törekedjünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A konkrét mozgásos tapasztalatok beépülésének, a szókincsbővítésnek, az elvont gondolkodásnak, és a keresztcsatornák fejlődésének elősegítése, a mozgásformák megnevezésével. Világos konkrét értékeléssel a pozitív énkép támogatása.
A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.
Mozgásos óvodaszintű programjainkkal segítsük elő az egészségmegőrzés szemléletmódjának megerősítését közvetlen környezetünkben is, sportnap, kirándulás, túrázás, szánkózás szervezésével, a helyi lehetőségek figyelembevételével. Szolgáltatásainkban helyet kap a tánc, néptánc, népi gyermekjátékok és egyéb, a gyerekek egészséges fejlődését, mozgáskultúráját szolgáló tevékenység is. Iktassunk be hosszabb sétákat, túrákat.

Külső világ tevékeny megismerése

Célunk:

A természeti és társadalmi környezet megismerésével sokszínű komplex tapasztalatokhoz, tájékozódásra, eligazodásra alkalmas ismeretekhez, juttatni a

gyerekeket. A természetet szerető, védő emberi értékek formálása, környezettudatos magatartás megalapozása.

Feladatunk:

- Biztosítsunk megfelelő időt, helyet, eszközöket, alkalmat a spontán és szervezett a tapasztalat és ismeretszerzésre.
- Ültetés és betakarítás, magaságyásokban, családok kertjeiben.
- Komposztálás csoportban/udvaron.
- Alkalmi és folyamatos megfigyelések.
- A természeti-, emberi-, tárgyi környezet megismerését szolgáló témakörök felhasználásával, biztosítsuk az óvodások eligazodásához szükséges ismereteket.
- Természeti és társadalmi környezethez való pozitív viszony kialakítása, a környezetvédelem igényének megalapozása, környezet védelme, értékek megőrzése.
- Környezet szeretetére nevelés.
- Differenciált bánásmód.
- Környezettudatos magatartásformálás alapozása, alakítása.
- A szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeinek szeretete, védelme.
- Baleset-megelőzésére nevelés.
- Matematikai nevelés.

Tartalma:

A szülőföld, hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismerését közvetítő tapasztalatszerzési lehetőségek tervszerű biztosítása.

A külső világ tevékeny megismerésének témaköreit az aktuális évszakok, események határozzák meg. Jeles napok, ünnepek, és hagyományőrzés formájában közvetítsük az egyetemes nemzeti és helyi kultúra értékeit, hagyományait.

Ismertessük meg a környezetvédelem alapjait, a föld, a levegő, a víz, a növény és az állatvilág, valamint a tájvédelem meghatározó szerepét.

Környezetbarát szokások megalapozása pl. takarékoskodás a vízzel, árammal, papírral, szelektív hulladékkezeléssel, egy követendő életforma kialakításával.
A csoport szobákban alakítsunk ki természetsarkot, mely alkalmat nyújt a növények, termések, ásványi anyagok megismerésére, növények gondozására.
Az óvoda udvarán legyen lehetőség kertgondozásra, növények fejlődésének nyomon követésére, megfigyelésére. Sétáink, kirándulásaink során legyen alkalmuk az állatok megfigyelésére, szerezzenek tapasztalatot kisebb gondozási feladataikban, ellátásukban.
Szervezzünk helyi túrákat, kirándulásokat szűkebb és tágabb környezetünk megismerése céljából. Épített környezetünk értékeire is irányítsuk rá a gyermekek figyelmét. Sétáink során gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait.
Szervezzünk terepgyakorlatokat, ahol a természettudományos ismeretek mellett, az élővilág az életközösség megismertetésére motivál, észreveteti a legapróbb növényt, rovart, meghallatja a madarak és más állatok hangját, ráirányítja figyelmüket a természet szépségeire. Vegyék észre az életidegen, oda nem illő dolgokat. Segítsük elő a gyerekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és környezetalakításban.
Rovarhotelek, madárodúk kihelyezése az udvarra. A madarak etetése, rovarok, madarak életének megfigyelése. Komposztálóban a kialakult ökoszisztéma megfigyelése nagyítóval. A biodiverzitás figyelembe vétele a fák, növények ültetésekor. A fenntarthatósági erőfeszítések a kommunikáción keresztül. Zöld programok, interaktív tanulási programok szervezése. Egészséges és fenntartható étkezési szokások bevezetése. Az ökológiai lábnyom csökkentése a célunk, a hulladék minimalizálás.

Baleset megelőzésére nevelés céljából ismertessük meg a gyerekeket biztonságos életvitel szokásaival, fejlesszük az önfegyelmüket, szabálytudatukat és helyes magatartásukat.

Matematikai érdeklődés felkeltése, logikus gondolkodás megalapozása a minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezésével, megtapasztalásával. A spontán helyzetek matematikai tapasztalatszerzésre való felhasználása mellett, a tevékenységekben való alkalmazás lehetőségeinek gazdagítása, probléma helyzetek teremtése, a gyerekek egyéni fejlődésének nyomon követése, differenciált fejlesztés a feladatunk. Az élet nyújtotta természetes szituációk keresése és felhasználása a matematikai nevelés céljából. Komplex tevékenység biztosítása a

gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire támaszkodva, játékosan, játékba építve valósuljon meg.

A megtapasztaláson alapuló megismerés, információ szerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív szókincsének mennyiségi és minőségi gyarapítása, ezzel párhuzamosan a fogalmak körének és tartalmának bővítése, új fogalom rendszer kialakítása, a beszéd, a mondatalkotás aktivizálása.

V. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Iskolára hangoló komplex tevékenység – napi 45 perces fejlesztő foglalkozás

A nagycsoportos korú gyerekek számára- napi 45 perces időtartamban szervezünk játékos, élményalapú fejlesztő foglalkozást a délelőtt folyamán, amely az iskolára való felkészítés céljait szolgálja. A foglalkozások egyéni képességekhez igazodva, differenciált módon zajlanak, figyelembe véve a gyermekek aktuális fejlettségi szintjét és tanulási stílusát. A foglalkozásokat a saját csoportjukban a saját óvodapedagógus végzi.

A foglalkozások fő célja:

- feladattudat kialakítása, megerősítése,
- figyelem és emlékezet fejlesztése,
- logikus gondolkodás elősegítése,
- anyanyelvi – kommunikációs kompetenciák fejlesztése,
- finommotorika, grafomotorika megalapozása.

A foglalkozások során a gyermekek sok mozgással, mesével, játékkal és tapasztalati úton jutnak új ismeretekhez, miközben fejlődik az önbizalmuk, szociális készségük, együttműködési képességük is. Minden gyermek számára biztosítjuk az egyéni fejlődés üteméhez igazodó, szeretetteljes és motiváló tanulási környezetet.

► A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre. A tanköteles korú, de óvodában nevelkedő gyermeket is nagycsoportosnak kell tekinteni.

► Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a

gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.

A szociálisan érett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

► A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

► A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

► A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

► A BTMN-es gyermekeknél a folyamatos fejlesztő pedagógia ellátás mellett érhető el képességek megfelelő fejlesztése és a gyermekek felzárkóztatása.

A szülőket a gyermek fejlettségéről folyamatosan tájékoztatjuk, a személyiséglapok eredményeiről egy évben kétszer kapnak részletes információt, személyesen. /november vége, május vége/
A szülők értesítése, tájékoztatása történhet tanulmányi rendszeren keresztül is. /OviKréta/ (2023. LII. törvény 171. § (36.)

VI. SZOLGÁLTATÁSOK

Célunk:

Az óvodás gyermekeinknek olyan tevékenységek biztosítása, melyek életkori sajátosságaiknak megfelelnek, és személyiségfejlődésüket pozitívan befolyásolják.

Feladatunk:

- A szülői igények felmérése.
- Az óvodai szolgáltatások szervezését pedagógiai tudatossággal, a lehetőségek mérlegelésével a törvényi előírásoknak megfelelően határozzuk meg.
- Kidolgozását az éves munkatervben rögzítjük.
- A szülői igényeket a szervezés biztonsága érdekében a szülők aláírásával igazoljuk.

Tartalma:

Intézményünk szolgáltatásait a helyi igények és lehetőségek mérlegelésével, nevelési és pedagógiai szempontok alapján alakítjuk ki. A foglalkozások mindegyikét óvodapedagógusok irányítják, vagy azokon óvodapedagógus részvételét biztosítjuk.
(hitoktatás, néptánc, torna)

VII. BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ GYERMEK

BTM nehézséggel küzdő gyermekek:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd. A szakértői bizottság feladata annak megállapítása, hogy a gyermek BTM nehézséggel küzd, ennek alapján szakvélemény készítése, valamint a gyermek fejlesztő foglalkoztatása a pedagógus és a szülő bevonásával. A szakvéleményezésen kívül segítséget nyújt a gyermek óvodai neveléséhez, ha a gyermek egyéni adottsága, fejlettsége, képessége, tehetsége, fejlődésének üteme indokolja.

Viselkedészavaros gyerekek:

A viselkedészavar olyan speciális gyűjtő fogalom, amely mindazon viselkedésbeli módozatokat magában foglalja, amelyek a normatív mércétől való jelentősebb eltérést mutatnak. Gyakori a tevékenységek közötti csapongás figyelmetlenség, impulzivitás, meggondolatlanság, szabályokhoz való nehéz alkalmazkodás. A fennálló agresszív, asszociális, vagy kihívó magatartás kombinálódhat depresszióval, szorongással vagy más emocionális zavarokkal. Társuló tünetként előfordul a beszédkészség és pszichomotoros fejlődés késése, zavara.

Együttnevelés szervezése:

Minden gyermek más, ezért a szemlélet és gyakorlat alapja a differenciálás, amely részben az óvodapedagógus, részben más szakemberek által nyújtott speciális bánásmóddal egészül ki.

Az együttnevelés során az a célunk, hogy a másság elfogadását megalapozzuk.

- A sajátos nevelési igényű gyermeknek ugyanazon dolgokra van szüksége, amire a többieknek: szeretetre, tanulásra, összetartozás érzésére, tapasztalásra, fejlődésre.
- Leginkább maga tudja megmutatni, hogy mire van szüksége és mire képes.
- Joga van hibázni, tévedni, akárcsak kortársainak.

VIII. KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEK

A tehetségfejlesztés megalapozása, érzelmi alapok lerakása, lehetőségek megkínálása a feladatunk. Az óvodai nevelést a tehetséggondozás alapozó korszakának tekintjük.
Programunk kiemelt nevelési céljának tekinti a természetszeretetet, a környezetvédelmet, az egészséges életmód megalapozását és a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását.
Emellett nagyon fontos alapelvünknek tekintjük a tehetséggondozást. A tehetséges óvodás, elsősorban gyermek, éppen ezért feladatunk, hogy élményekkel teli környezetet teremtsünk óvodásainknak.
A nevelési programunkban megfogalmazott értékek azt a célt szolgálják, hogy a ránk bízott gyermekek adottságaikkal, képességeikkel, fejlődésükkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Tehetséggondozó tevékenységünk során a gazdagítás/dúsítás módszerét alkalmazzuk. Nagy figyelmet fordítunk a kisgyermek egyéni képességeit figyelembe vevő differenciált fejlesztésre, valamint pszichikus képességeik (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet és gondolkodás) fejlesztésére, mert ezen általános intellektuális képességek alapozzák meg a speciális képességeket. Tehetséges gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség. Tehetséges gyermekek kiszűrésének módjai közül az alábbiakat alkalmazzuk, igazodva az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságaihoz:

- esetmegfigyelés
- személyiség megfigyelés tulajdonságlista alapján (óvodás korcsoportra jellemző)

Célunk:

- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit
- Segíteni a gyermeket a továbbfejlődését
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése)
- A tehetséges gyermek tehetséggel összefügg gyenge oldalának erősítése (pszichomotoros és érzelmi – akarati éretlenség)
- Megfelelő, szeretetteljes légkör biztosítása.

Feladatunk:

- Sokféle tevékenység kínálata, ezzel segítve a gyermekeknek érdeklődési irányaik felismerését.
- Egyéni bánásmód keretében történő célzott fejlesztés, képességfejlesztés.
- A gyermek pozitív én-tudatának kialakítása és erősítése.
- Elfogadó és támogató környezet kialakítása.
- A tehetségfejlesztő programok megszervezése, az óvodai élet gazdagítása egyéb tevékenységekkel.
- Tehetségígéretek azonosítása.
- Pedagógusok továbbképzésének biztosítása e területen.
- Partneri kapcsolat tehetségfejlesztési szakértővel a tehetséges gyermek fejlesztésének érdekében (nevelési tanácsadó, pedagógiai szakszolgálat).
- A szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében.

IX. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

Célunk:

Elsődlegesen a prevenció, a gyermekek helyzetének feltárása, és a megfelelő családhoz illesztett segítségnyújtás.

Feladatunk:

- Óvodáskorú gyermekek felkutatása a teljes körű óvodáztatás érdekében.
- Mielőbbi óvodakezdés ösztönzése.
- Differenciált fejlesztés.
- Ha szükséges szakemberek bevonásával a megfelelő fejlesztés biztosítása.
- Együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal és egészségügyi intézményekkel.
- A szülők tájékoztatása és segítése a lehetőségeikkel kapcsolatosan.
- Problémák feltárása, megoldások keresése.

Tartalma:

Az igazgató koordinálásával a nevelőtestületünk valamennyi tagja jelzéssel él a problémás esetekben. Óvodánkban az igazgató tartja a kapcsolatot a helyi gyermekjóléti szolgálattal, ill. a jegyzővel.

A gyermekjóléti szolgálattal együttműködünk az intervenciós gyakorlatban, segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásaiban. A családgondozási terv tartalmazza az óvodában elérhető, a családi nevelés gyakorlatát segítő szolgáltatásokat.
Az óvodapedagógusok a problémás esetekben konzultálnak, kikérik egymás véleményét. Amennyiben pedagógiai eszközeink nem vezetnek eredményre, segítséget kérünk a gyermekvédelmi hatóságoktól.
A szülőket szülői értekezleten és az óvoda faliújságján keresztül tájékoztatjuk a gyermekvédelmi felelős személyéről, megkeresésének lehetőségeiről, a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmény, gyermekjogi képviselet nevéről, címéről.
A gyermekvédelmi munka dokumentálása a csoportnaplókban történik.

Gyermekvédelmi munkánk céljai

- Az óvodánkba érkező, szociális helyzetükből adódóan lemaradást mutató gyermekeink az iskolai életet egyenlő eséllyel kezdjék iskolástársaikkal.
- A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése pozitív hatásrendszer és az alapvető szükségletek kiegészítésének biztosításával.
- Az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek önmagukhoz képest eljussanak fejlődő képességük optimális fokára, mellyel biztosítjuk, hogy fogyatékosságuknak megfelelő iskolában kezdhessék el iskolai életüket.
- Legyen természetes gyermekeink és a felnőtt dolgozók körében a „különbözőség” elfogadása, tisztelete.
- Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok alapvető szabadságok, tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia az egyenlő hozzáférés biztosításával.

Célunkat leginkább azzal érjük el, hogy már három éves koruktól óvodába járnak a gyermekek.

Az óvodában biztosítjuk számukra a nevelő-fejlesztő légkört, ezzel együtt a szülőkre is hatással vagyunk támogató, segítő, empatikus magatartásunkkal.
Gyermekvédelmi munkánkban fő szerepet kap a gyermeki jogok érvényesítése és eredményre juttatása. A gyermekvédelem úgy a programunkban, mint mindennapi munkánkban kiemelt szerepet kap.

A nemzetiséghez (különleges bánásmódot igénylő) tartozó gyerekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális és interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (migráns) gyermekeinek óvodai nevelésben biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésben alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek nevelése:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 13. és 18. pontja kibővült a kiemelt figyelmet igénylő gyermek kategóriájában a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek körével. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermeknek az minősül, akinek egészségügyi ellátása a szakorvos véleménye alapján, az adott nevelési évben a harminchat nevelési napot várhatóan meghaladja, és emiatt a legalább napi négy órai tartamban meghatározott óvodai foglalkozásokon nem tud részt venni.

X. KAPCSOLATTARTÁSI RENDSZER

A kapcsolattartás célja, hogy minden olyan személlyel és intézménnyel élő kapcsolatot alakítsunk ki, akik közvetlen vagy közvetett partnerként együttműködnek és részesei nevelőmunkánk hatékonyságának.

Team – munka az óvodában:

Az óvoda rendszer szerint működik és azért, hogy funkcióit zavartalanul érvényesíteni tudja a gyermekek érdekében, minden tényező működését össze kell hangolnia. Az óvoda testületében a team-ben dolgozók harmonikus együttműködésére van szükség. Az óvodapedagógusaink szakképzett munkatársai a dajka nénik, akik a gondozásban, szervezésben és egyéb tevékenységekben mintát adnak a gyermekek számára. A személyiségfejlesztés személyes kontaktusra épül. A dolgozók és gyerekek környezet tudatosságának növelése.

A családdal történő nyílt, őszinte együttműködés csak a kölcsönös bizalom talaján valósulhat meg. A szülőknek tapasztalniuk kell, hogy tiszteletbe tartjuk nevelési elveiket, hogy szeretjük gyermeküket. Arra törekszünk, hogy emberi magatartásunkban, szakmai

felkészültségünkben egyaránt példamutatóak legyünk. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

Óvoda – Család

Célja: A kölcsönös bizalomra épülő partneri együttműködés megvalósítása.

Tartalma: Együttműködés annak érdekében, hogy a gyermekek személyisége legoptimálisabb módon fejlődjön. Az óvoda társadalmi élet színtere, ezért biztosítsunk lehetőséget a szülők bevonására az óvoda programjaiba.

Formái: Szülői értekezlet, rendezvények, fórumok, közös programok, ünnepek, nyílt napok, fogadóórák, falitáblán közérdekű közlemények, óvoda facebook oldalán, OviKréta rendszeren keresztül, kertészkedési projektek.

Kapcsolataink más intézményekkel

Óvoda – Önkormányzat

Célja: A magas színvonalú intézményi együttműködés megvalósítása. Betekintést nyerjenek az intézmény működésébe. Kapcsolattartás tekintetében a folyamatosságra, pontosságra és korrektségre törekszünk.

Tartalma: Intézményünk működése, működtetése, beszámolók az óvodai munkáról, fejlesztési lehetőségek, pályázatok.

Formái: Eseti megbeszélések, éves beszámolók, az óvoda kiemelkedő eseményei, ünnepei, a települések rendezvényei, ünnepei.

Gyermekjóléti szolgálat

Célja: Együttműködés a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek körülményeinek feltárásában, segítség nyújtás a problémák megoldásában.

Tartalma: Jelzéssel élünk egymás felé, tevékenyen részt vállalunk a problémák megoldásában.

Formái: Személyes kapcsolattartás, értekezletek, fórumok, kerek asztalbeszélgetések, családlátogatások, esetmegbeszélések.

Óvoda – Iskola

Célja: Jó együttműködés kialakítása a gyermekek sikeres, zökkenőmentes intézményváltása érdekében.

Tartalma: Szakmai- partneri kapcsolat bővítése, egymás nevelési, pedagógiai programjának megismerése, elvárások egyeztetése.

Szakmai tájékozódás, a gyermekek iskolai beilleszkedésének, előmenetelének nyomon követése, a partneri igény és elégedettség mérés eredményeinek beépítése az óvoda intézkedési tervébe.

Formái: Munkaközösségi foglalkozás, kölcsönös látogatások: óvodai nyílt nap, óralátogatás, iskolába hívogató, nagycsoportosok iskolai beíratása előtti részszülői értekezlet, közös programok.

Pedagógiai szakszolgálat

Célja: Együttműködés a gyermekek fejlesztése, tanulási képességek vizsgálata terén.

Tartalma: Biztosítja a szakembert a fejlődésben lemaradt gyermekek óvodai fejlesztéséhez. A beszédhibás gyermekek logopédiai ellátása, gyógypedagógiai ellátás, pszichológiai vizsgálat és tanácsadás – szupervízió (tanácsadás, fejlesztési tervkészítés) óvodánk fejlesztő pedagógusaival.

Formái: Szűrő vizsgálatok, konzultációk, egyeztetések, szőlői fórumok.

Egészségügyi intézmények

Célja: Az óvodáskorú gyermekek egészségi állapotának követése és a hátrányos-halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek mielőbbi óvodáztatása, egyeztetés a védőnővel, gyermekorvossal a prevenció érdekében.

Tartalma: Szűrő vizsgálatok – szemészeti szűrés, hallás vizsgálat, fogászat, együttműködés a gyermekvédelmi munkában, fertőző betegségek megelőzésében.

Formái: Megbeszélések, konzultáció, szülői fórumok.

Helyi média

Célja: Környezetünkben ismerjék az óvodák nevelési gyakorlatát, ismerjék elképzeléseinket, nevelési céljainkat.

Tartalma: Információ közlés az óvoda életéről, eseményeiről, nevelőmunkánkról.

Formái: Újságcikkek, publikációk, hírek, tudósítások.

Egyházak

Célja: Erkölcsi nevelés biztosítása az óvodában.

Tartalma: Az egyházak képviselőivel tartjuk a kapcsolatot.

Formái: Egyházi ünnepek, hittanoktatás, alkalomszerűen.

Külhoni magyar óvodák

Célja: A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében, az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik és-lehetőségei szerint- szakmai kapcsolatot tart fenn.

XI. AZ ÓVODA DOKUMENTUMAI

Az intézmény óvodapedagógusai a nevelési program alapján végzik pedagógiai munkájukat. Az éves munkatervben az igazgató meghatározza a nevelési év kiemelt feladatait. Az óvónők mindezek alapján, tervezik és valósítják meg a gyermekcsoportra lebontott nevelési és fejlesztési terveiket, a megvalósulás eredményeit, melyet a csoportnaplókban dokumentálnak.

A gyermeki fejlődés nyomon követését az egyéni fejlődési naplókban rögzítik.

Dokumentumaink

- Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha Pedagógiai Programja /SNI gyermekek integrált nevelésének részprogramja/
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend
- Alapító okirat
- Munkaterv
- Továbbképzési program, beiskolázási terv
- Iratkezelési szabályzat
- Adatvédelmi szabályzat
- Tűzvédelmi szabályzat
- Munkavédelmi szabályzat
- Munkaköri leírások

XII. ÓVODÁNK ELLENŐRZÉSI ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Intézményünkben Önértékelési Csoport működik. Az önértékelési program elkészítésekor figyelembe vettük a 20/2012. (VIII. 31) EMMI-rendelet intézményi önértékelésre vonatkozó előírásait.

Feladataink:

- Öt éves terv elkészítése
- Éves terv készítése
- Partnerek tájékoztatása.
- Intézményi dokumentumok felülvizsgálata.
- Az intézményünk háromszintű elvárás rendszerének meghatározása, ezek eredményeként kapott pedagógusokkal szembeni intézményi elvárás rendszert rögzítjük az Oktatási Hivatal által működtetett informatikai rendszerben.

Óvodánk írásos dokumentumai:

A Pedagógiai Program megvalósítása a 4 év során a tervek állandó összehangolását, egymásra épülő kontrollját is feltételezi.

TERVEZÉS KONTROLL

Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja

Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha Pedagógiai Programja

Az óvoda éves munkaterve
(költségvetés – pedagógiai, ellenőrzési, továbbképzési terv)

A gyermekcsoportok nevelési (tevékenységi), programja

A gyermek folyamatos nyomon követésére használt dokumentum.
A gyermekek egyéni fejlettségét és fejlesztési feladatait (prevenció, korrekció) tartalmazza.

A nevelő – fejlesztő munka ellenőrzési, értékelési rendszere

Az ellenőrzés és értékelés célja a pedagógiai gyakorlat segítése és fejlesztése.

Területei:

- Dokumentumok ellenőrzése, elemzése.
- A nevelőmunka feltételeinek ellenőrzése.
- Pedagógiai gyakorlat ellenőrzése, elemzése, értékelése.
- A pedagógiai program megvalósulásának nyomon követése, ellenőrzése.

Az óvoda pedagógiai munkájáért az óvoda igazgatója a felelős, tehát az ellenőrzés is elsősorban az ő feladata. Munkáját az igazgató helyettes segíti.
Az ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények:

- Objektivitás, ennek feltétele az összeférhetetlenség és a tényszerűség.
- Tervszerűség, folyamatosság, következetesség.
- Demokratizmus biztosítása.

A gyakorlati munka elemzése során elsődleges szempont az önálló munka tiszteletben tartása, a módszertani szabadság biztosítása, a pozitív megerősítés, az elfogadott elvek számonkérése.
Az óvónők pedagógiai munkájának ellenőrzésére azért van szükség, hogy munkájuk értékelésével tisztában legyenek, megőrizzék a megújulás képességét, innovációjuk szakmai kontroll segítségével fejlődjön. Az ellenőrzés a nevelési év folyamán előre ütemezetten történik.

- Az óvoda éves munkaterve tartalmazza. A nevelési év végén összegző értékelés készül.

Az önértékelés legnagyobb eredménye, hogy képessé teszi óvodánkat működésének jobbítására, a megújulás, a változó partneri igények folyamatos figyelésére és elégedettségünk növelésére. Tényekre alapozva visszatükrözi az óvodai élet hangsúlyeltolódásait, ennek megfelelően megmutatja, hogy az óvoda, mint szervezet hol tart saját kiválóságának megvalósításában, vagyis milyen erősségei vannak és hol szükséges a beavatkozás, a fejlesztés.

A gyermekek fejlettségi szintjének mérése, értékelése

Óvodai Pedagógiai Programunk megvalósítása során a gyermekek fejlődését óvodába lépésüktől kezdve folyamatosan nyomon követjük, azt vizsgálva, hogy a gyermek önmagához képest mennyit fejlődött egy adott időszak alatt.

A gyermek folyamatos nyomon követésének részei:

- Anamnézis
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése 2,5-7 éves korig
- A szükséges fejlődési területek és feladatok meghatározása
- Nyilvántartólap a szülők tájékoztatásáról
- Szükség esetén szakvélemények
- Gyermekrajzok, egyéb gyermekmunkák
- Személyiséglapok
- Fejlesztési terv

Az óvodapedagógus az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi, eredményeit szükség szerint, de legalább félévente a szülőkkel ismerteti. /november vége, május vége/ Az OviKrétában elérhető a szülőknek a gyermek fejlődése nyomon tudják követni.

A Pedagógiai Program ellenőrzése, értékelése

A program ellenőrzésében és értékelésében a vezető óvónő irányításával valamennyi óvónő részt vesz.

- A bevezetés előtt a feltételrendszer vizsgálata.
- A bevezetést követő első nevelési év végén átfogó értékelés.
- A program milyen eredményeket hozott, a nevelőtestületet milyen mértékben befolyásolta a program, mit mutatnak a szülők visszajelzései.
- A bevezetést követően 3 évenként a nevelési folyamat vizsgálata a kimenet oldaláról. Mennyire sikeres óvodánk nevelő-fejlesztő munkája? Az értékelés a sikerkritérium figyelembevételével történik.

Célja: A hatékonyság, a minőségjavítás, az önképzés és továbbképzés tudatos tervezése.

XIII. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha Nevelési Programját az óvoda igazgatója készíti el, a nevelőtestület közreműködésével.

A nevelési program érvényességi ideje: 2025. szeptember 1-től, visszavonásig.

A nevelési program **felülvizsgálata** az intézményi önértékelésben foglaltak szerint 4-5 évente szükségszerű. A felülvizsgálatot a nevelőtestület végzi, melyről jegyzőkönyv készül.

Módosításra a jogszabályi változások – fenntartó által meghatározott feladatváltozások esetén kerül sor.

A pedagógiai program módosításának lehetséges indokai:

- hálózatbővítés, leépítés,
- szervezeti átalakítás,
- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt,
- ha egyéb érdekegyeztető fórummódosítást javasol.

Ezen kívül óvodai nevelési program felülvizsgálatát és módosítását kérheti:

- az igazgató
- a nevelőtestület bármely tagja

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:

- írásbeli előterjesztés az óvoda igazgatójának,
- részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

A nevelési program nyilvánossága:

- az igazgató irodájában
- a szülők részére óvoda előterében
- az intézmény honlapján

A pedagógiai program érvényességi ideje:

A nevelőtestület határozata alapján érvényes határozatlan ideig, 2025. szeptember 1-től.

A hatálybalépéssel egyidejűleg érvényét veszti az intézmény 2024. 01. 01-én elfogadott és jóváhagyott pedagógiai programja.

XIV. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

I: Készítette: A Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha igazgatója és Nevelőtestülete.

II: Egyetértését nyilvánította az Óvodánkban működő Szülői Szervezet:

Kelt.:_____ _____

Szülői szervezet képviselője

III: Az Óvoda nevelőtestülete át nem ruházható jogkörében, a Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha Pedagógiai Programját 2025. augusztus 29-án/én megtartott határozatképes ülésén 100%-os igenlő szavazattal ELFOGADTA.

Kelt.:_____ P.h.

_____

Nevelőtestület képviseletében

IV: A Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha Pedagógiai Programját az Óvoda fenntartója a település önkormányzata /képviselője a polgármester/ ……... számú határozatával, döntési hatáskörben JÓVÁHAGYTA.

Kelt.:_____ P.h.

_____

Fenntartó részéről

XV. IRODALOMJEGYZÉK

Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés, de hogyan? *(OKI, Budapest)*

Az óvodai nevelés országos alapprogramja *(Budapest 1996.)*

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának módosítása *(Budapest 2012.)*

Óvodavezetési ismeretek *(RAABE 2010.)*

Bakonyi Anna: Alternatív irányzatok, alternativitás az óvodai nevelés területén *(Tárogató Kiadó 1995.)*

Bihariné dr. Krekó Ilona, Kanczler Gyuláné dr. Labanc Györgyi: Környezetkultúra az óvodában *(Magyar Szakképzési Társaság 2005.)*

Fábián Katalin: Tevékenységközpontú óvodai nevelési program *(Miskolc 1996.)*

Epochális rendszerű óvodai nevelési program *(OKI 1996.)*

Nemzeti etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelvei

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének irányelvei

A Harmatcsepp Napközi Otthonos Óvoda helyi nevelési programja

A módosított alapprogram.

XVI. MELLÉKLETEK

A Mezőnyárádi Óvoda Bölcsőde és Konyha Pedagógiai Programjának mellékletei:

1. számú melléklet:
Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének részprogramja.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés **1. oldal**
A nevelési program törvényi háttere 2. oldal
Helyzetkép 4. oldal
Intézményünk személyi ellátottsága, tárgyi feltételei 5. oldal
Az óvodai élet megszervezése 9. oldal
Az óvodai nevelés célja 11. oldal

II. Gyermekkép, óvodakép, jövőkép **13. oldal**

III. Az óvodai nevelés feladatai **15. oldal**

III/1. Egészséges életmód alakítása 15. oldal
III/2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 20. oldal
III/3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 21. oldal
III/4. Értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 22. oldal

IV. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai **23. oldal**

IV/l. A játék 23. oldal
IV/2. Munka jellegű tevékenységek 25. oldal
IV/3. Óvodai ünnepek és hagyományok 26. oldal
IV/4. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 29. oldal
IV/5. Műveltség területek (verselés- mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, mozgás, külső világ tevékeny megismerése) 30. oldal

V. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére **39. oldal**

VI. Szolgáltatások **42. oldal**

VII. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek **43.oldal**

VIII. Kiemelten tehetséges gyermek **44.oldal**

IX. Gyermekvédelmi feladatok **45. oldal**

X. Kapcsolattartási rendszer **47. oldal**

XI. Az óvoda dokumentumai **50. oldal**

XII. Óvodánk ellenőrzési, értékelési rendszere **51. oldal**

XIII. Érvényességi nyilatkozat **53. oldal**

XIV. Legitimációs záradék **55. oldal**

XV. Irodalomjegyzék **56. oldal**

XVI. Mellékletek **57. oldal**

A nevelési program elkészítésében részt vett a nevelőtestület valamennyi tagja.

Készítette: Juhászné Csrefkó Rita Igazgató

Készült: Mezőnyárád, 2025. augusztus 29.